

SKRÓTEM

Zbliża się pielgrzymka

Przed nami 41. Ogólnopolska Pielgrzymka Ludzi Pracy na Jasną Górę. W sobotę, 16 września pielgrzymi tradycyjnie złożą kwiaty przy pomniku bł. ks. Jerzego Popiełuszki. Zostanie także odprawiona msza św. na szczycie, Apel Jasnogórski, a na wałach przejdzie, jak co roku, Droga Krzyżowa. Główne uroczystości będą zaś miały miejsce w niedzielę. Tegoroczna pielgrzymka odbędzie się pod hasłem: „Matko, pomóż nam zło dobrem zwyciężać!”

Spektakl w Krakowie

Przedstawienie o legendarnej działaczce Solidarności zostanie wystawione na deskach krakowskiego Teatru Łażnia Nowa. W roli głównej wystąpi Agnieszka Przepiórska. Za reżyserię odpowiada Anna Gryzkówna, która jest także aktorką. Za reżyserię „Poskromienia złoŹnicy” w tarnowskim Teatrze im. Ludwika Solskiego otrzymała indywidualne wyróżnienie 25. edycji Konkursu Złotego Yoricka w Gdańsku w 2018 roku. Opowieść będzie nosiła tytuł „Nazywam się Anna Walentynowicz”. Premiera została zaplanowana na 1 września tego roku.

Święto dla Marynarki Wojennej

Dzisiaj rano odbyło się cięcie blach pod pierwszego „Miecznika” dla MW. – Cieszymy się, że przed Stoczną Wojenną PGZ otwierają się nowe perspektywy – mówi Krzysztof Dośła, przewodniczący Zarządu Regionu Gdańskiego NSZZ „S”.

Dopięliśmy swego

Jedno z pytań w październikowym referendum, jak ogłosiła w sobotę 12 sierpnia była premier, a obecnie europoseł Beata Szydło, będzie dotyczyć wieku emerytalnego.

– Od dwunastu lat zabiegaliśmy jako Związek, by wszyscy Polacy mogli się wypowiedzieć w tym temacie. Udało się dopiero teraz, ale to jest nasza zasługa – mówi przewodniczący Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” Piotr Duda. – Wtedy niektórzy nazywali nas pętkami (przyp. red. powiedział tak Donald Tusk), ale my wiedzieliśmy od dawna, że społeczeństwo musi głośno powiedzieć – dodaje.

Przypomnijmy, że Solidarność sprzeciwiała się ustawie podnoszącej wiek emerytalny dla kobiet i mężczyzn do 67. roku życia, którą ostatecznie przegłosował rząd koalicyjny Platformy Obywatelskiej i Polskiego Stronnictwa Ludowego. Zmianę „cofnął” rząd PiS w 2017 roku. Niedawno na ten temat wypowiedziała się również

FOT. MARCIN ŻEGLIŃSKI

minister rodziny i polityki społecznej Marlena Małąg.

– Nie po to przywracaliśmy wiek emerytalny, aby teraz pracować nad jego wydłużeniem. Przejście na emeryturę po osiągnięciu odpowiedniego wieku powinno być wyborem, a nie przymusem – stwierdziła, gdy temat został ponownie podjęty przez media.

Na zagrożenie z tym związane zwraca z kolei uwagę Piotr Duda. –

Podniesienie wieku emerytalnego niechybnie nas czeka, jeśli w wyborach wygra opozycja – zwraca uwagę przewodniczący.

Dokładne pytanie, które ma paść w referendum zaplanowanym na 15 października (wraz z wyborami parlamentarnymi) to: czy popierasz podniesienie wieku emerytalnego, w tym przywrócenie podwyższonego do 67 lat wieku emerytalnego dla kobiet i mężczyzn?

Jest więcej pracy na Pomorzu

Jest już dostępna pełna, zweryfikowana informacja na temat pomorskiego rynku pracy na koniec czerwca. Z danych wynika, że stopa bezrobocia spadła o 0,1 procent do 4,5 proc., a jednocześnie wzrosła liczba ofert pracy.

Zarejestrowanych bezrobotnych było 41 091 osób, a więc o ponad półtora tysiąca mniej niż miesiąc wcześniej. Spadek dotyczył wszyst-

kich powiatów, największy wystąpił w powiecie puckim oraz w Sopocie. Prawie 60 procent ogółu bezrobotnych stanowiły kobiety, 44 proc. osoby długotrwale bezrobotne, 32 proc. osoby bez kwalifikacji zawodowych, 25 proc. osoby młode w wieku do 30 roku życia, a 24 proc. osoby powyżej 50 roku życia.

Pracodawcy zgłosili do powiatowych urzędów pracy 8 944

miejsca pracy, a więc o ponad 24 proc. więcej niż w maju 2023 r. i o 12 proc. więcej niż w tym samym miesiącu 2022 r. Wzrost liczby ofert wystąpił w 13 powiatach, największy w powiecie słupskim (o ponad 88 proc.) oraz powiecie starogardzkim (o ponad 65 proc.). Na jedno wolne miejsce zgłoszone w czerwcu 2023 przypadało 0,6 zarejestrowanej osoby bezrobotnej.

Kobiety uratowały protest stoczniowy

Alina Pienkowska, Anna Walentynowicz i Ewa Ossowska zatrzymały wychodzących ze stoczni po zakończeniu przez Wałęsę strajku. W wyniku tego rozpoczął się strajk solidarnościowy i powstał MKS. To z kolei doprowadziło do podpisania Porozumień Sierpniowych. Jaki był kontekst tych wydarzeń?

16 sierpnia 1980 roku od rana przy Bramie nr 2 Stoczni Gdańskiej trwał wiec. Rozmowy Komitetu Strajkowego z dyrektorką SG zakończyły się podpisaniem porozumie-

nia. Lech Wałęsa ogłosił wówczas zakończenie strajku. Część osób przyjęła decyzję z ulgą i opuściło zakład. Dla innych oznaczało to zdradę zakładów, z którymi władze nie podjęły rozmów.

Przy bramach SG Alina Pienkowska, Anna Walentynowicz i Ewa Ossowska zatrzymywały wychodzących. Jednak na miejscu pozostało tylko 700 osób, ale w nocy przybyli przedstawiciele 28 strajkujących zakładów. Tymczasem agencja Interpress podała

informację o zakończeniu strajku w Gdańsku. Ukazała się więc specjalna ulotka.

17 sierpnia 1980 roku w niedzielę do Stoczni Gdańska wróciło wielu robotników, którzy ją opuścili, a ks. Henryk Jankowski odprawił mszę św. Do Stoczni Gdańskiej przybyli przedstawiciele kolejnych zakładów z całej Polski. W nocy z 17 na 18 MKS sformułował 21 postulatów.

Kalendarium sierpniowych obchodów publikujemy TUTAJ...>>

Co, gdy pracodawca unika umowy?

Sprawa została poruszona w cyklu audycji poświęconych tematyce BHP, jaki jest realizowany przez Region Gdański NSZZ „Solidarność” w ramach projektu „Godna praca to bezpieczna praca” druga edycja, który otrzymał dofinansowanie z Norwegii poprzez Fundusze Norweskie 2014-2021, w ramach programu „Dialog społeczny – godna praca”.

Obecnie pracodawca ma obowiązek podpisania z pracownikiem umowy o pracę przed dopuszczeniem go do pracy. Często jednak nieuczciwi zleceniodawcy zwodzą nowe osoby. O tym, jak zabezpieczyć się przed taką praktyką mówiła Patrycja Potocka-Szmoń, zastępca okręgowego inspektora pracy w Gdańsku.

Jeszcze kilka lat temu obowiązywały przepisy, które umożliwiały pracodawcy dostarczenie

Radio Gdańsk

pracownikowi umowy do końca pierwszego dnia pracy. Wielu pracodawców wykorzystywało przepis. Po latach starań NSZZ „Solidarność” doprowadziła do zmiany niekorzystnych przepisów.

– Nieuczciwi zleceniodawcy zwodzą osoby zatrudnione z terminem potwierdzenia warunków na piśmie, a potem okazuje się, że tego nie chcą uczynić. Pierwsze, co można zrobić, to zawiadomić Inspekcję Pracy. W przypadku, gdy chcemy zdecydować się na drogę sądową, to w zależności od tego, jaka była ta przyrzeczona umowa: o pracę, czy cywilno-prawna, determinuje to właściwość sądu – mówiła Patrycja Potocka-Szmoń.

Całą audycję można posłuchać TUTAJ...>>

Co z prawem pracy w transporcie?

Krajowa Sekcja Drogownictwa i Transportu Drogowego NSZZ „Solidarność” zaapelowała do premiera w sprawie sytuacji w ich branży. – Apelujemy o przywrócenie godności polskim firmom w wykonywaniu usług międzynarodowego transportu drogowego – można przeczytać w dokumencie. – Polska jest jednym z europejskich liderów w tym sektorze i jesteśmy z tego dumni. Nie może to jednak odbywać się kosztem drastycznego obniżenia przez niektóre polskie przedsiębiorstwa standardów pracy kierowców.

Złe praktyki, jak informuje sekcja, zaczynają przybierać na sile i rozszerzać o kolejne firmy, co budzi głęboki niepokój. – W kwietniu 2023 doszło do spontanicznego strajku kierowców. Według informacji uzyskanych od strajkujących został on spowodowany brakiem wynagrodzeń. Strajk zakończył się po tym, jak dzięki mediacji polski przedsiębiorca dokonał doraźnej wypłaty – przypomina sekcja.

Związkowcy oczekują, żeby „rząd podjął pilne działania naprawcze w odniesieniu do przewoźników”.

Nie będzie chętnych do budżetówki

Wzrost wynagrodzeń w szeroko pojętej sferze budżetowej i administracji samorządowej nie „nadąża” za podwyżkami płacy minimalnej. W efekcie zarobki np. w urzędach, w sądach, czy w straży pożarnej z roku na rok ulegają spłaszczeniu. Doświadczony pracownik z wieloletnim stażem zarabia już niewiele więcej od nowo zatrudnionej osoby. Przykładowo stawki zasadnicze

pracowników rozpoczynających pracę w sądach i prokuraturze wahają się od 3600 zł brutto do 3900 zł brutto. Doświadczeni pracownicy mają podstawy niewiele wyższe.

Związkowcy alarmują, że jeżeli wskaźnik przyszłorocznych podwyżek w sferze budżetowej nie zostanie zwiększony z planowanych 6,6 proc. do co najmniej 20 proc., to nic się nie zmieni.

CYTAT TYGODNIA

Ostatnie 8 lat to czas odbudowy polskiego wojska i wzmocnienia polskiego bezpieczeństwa. Wcześniej mieliśmy do czynienia ze zmniejszaniem liczebności polskich Sił Zbrojnych, nie może być powrotu do tamtej błędnej polityki.

Prezydent **Andrzej Duda** w dniu Święta Wojska Polskiego

LICZBA TYGODNIA

300 tysięcy

Tyle żołnierzy ma liczyć w 2035 roku polska armia (łącznie z osobami w okresie kształcenia, obroną terytorialną i dobrowolną służbą wojskową).

Będzie pomnik Bądkowskiego

– Rozstrzygnięto konkurs rzeźbiarski na projekt pomnika Lecha Bądkowskiego, który ma stanąć na skwerze u zbiegu Świętojańskiej i Minogi na Głównym Mieście w Gdańsku. Autorem zwycięskiego projektu został Maciej Jagodziński-Jagenmeer – poinformowało Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie.

Lech Bądkowski był pisarzem, uczestnikiem kampanii wrześniowej w 1939 roku, od 1956 współzałożycielem i działaczem Zrzeszenia Kaszubskiego, a w sierpniu 1980 rzecznikiem prasowy MKS w Stoczni Gdańskiej im. Lenina, następnie MKZ w Gdańsku oraz sygnatariuszem Porozumień Sierpniowych.

Obchody w Strzebielinku

Andrzej Drzycimski przy tablicy pamiątkowej w Strzebielinku.

Stowarzyszenie Strzebieliniek zaprasza na obchody, które odbędą się 20 sierpnia 2023 r. W programie jest tradycyjnie spotkanie przy tablicy pamiątkowej (godz. 9.30), przemówienia oraz złożenie kwiatów, a także msza święta w gniewińskim kościele parafialnym (godz. 11.30).

W miejscowości znajdującej się na terenie powiatu wejherowskiego internowano w okresie stanu wojennego kilkadziesiąt osób. W zimnych celach, bez wyroków, władza PRL umieszczała po kilkunastu zatrzymanych (z czasem, po wizytach delegacji Międzynarodowego Czerwonego Krzyża, więzienny rygor został złagodzony). Jednocześnie funkcjonariusze SB próbowali nakłonić przebywające tam osoby do podpisywania deklaracji lojalności lub wręcz współpracy. Pierwsi internowani

nie wiedzieli, dokąd są zabierani. Najpierw trafiali na milicyjne komendy, a potem wieziono ich dalej bez żadnego wyjaśnienia. Gdy opuszczali Trójmiasto, nikomu nie było do śmiechu. – Myśleliśmy o najgorszym – przyznał w rozmowie z „Magazynem Solidarność” Romuald Plewa, który był fotografikiem dokumentalistą początków NSZZ „Solidarność”.

Z kolei Andrzej Drzycimski usłyszał od milicjantów, którzy go zabierali, że małżeńską „obrączka już się nie przyda”.

Rocznicowe spotkania w tym miejscu odbywają się regularnie od kilku lat. – Tylko obecność nasza, ofiar, i tych, którzy chcą pamiętać, nie pozwala sprawcom żyć spokojnie – mówił podczas jednej z takich wizyt przewodniczący Zarządu Regionu Gdańskiego NSZZ „Solidarność” Krzysztof Dośła.

iBiS NR 33 (649) 16 SIERPNI 2023

więcej czytaj na: www.solidarnosc.gda.pl

[facebook.com/solidarnoscgdansk](https://www.facebook.com/solidarnoscgdansk)

Redaktor prowadzący: Tomasz Modzelewski

ibis@solidarnosc.gda.pl, tel. 58 308 42 72